

ren zaintza sitema berriaren baitan, erresidentzia eta ospitalerako larrialdi zerbitzuetan izan diren gripe kasuei buruzko datuak ere biltzen dira. Azkenik, zenbait kasutan gripe gaixoari laginak hartzen zaizkio eta haiek laborategira bidaltzen dira, beharrezko azterketak egin eta gripearen aldaera zehaztu dadin.

Datu horiek guztiak Osakidetza lurralde ordezkartzetan biltzen dituzte eta denak alderatuta, birusaren gaineko xehetasunak lortzen dituzte: gripea nolakoa den eta nondik nora ari den zabaltzen jakitea lortzen dute.

Hegotik datorkigu izurritea

Euskal Autonomia Erkidegoarekin batera, Medikuek Jagoleen Sare horretan sartuak daude, besteak beste, Andaluzia, Valentzia eta Katalunia. Erkidego horietan birusaren bilakaera zein izaten ari den kasik instantean jakin ahal izaten dute internet bidez, eta erkidego horietako datuak aztertu, eta aurreko urteetan birusak izan duen bilakaera alderatuta jakiten dute, gutxi gora behera, gurera gripea badatorren, zein aldaerakoa den eta zein itxurarekin datozen.

Mikel Basterretxea Osakidetza epidemiologoak azaldu digunez, Andaluzian eta Valentzian, jada, atzeman dute izurritea. Eta hark hegoaldeko iparralderako bidea egiten du normalean. Hau da, Espainia hegoaldeko eskualdeetan gripe izurritea atzematen dutenean badakite asko jota hiru asteren buruan iritsiko dela Euskal Herrira. Birus txatxu hori, bada, laster batean dugu gurean ere ate joka.

Jone Larrañaga
DONOSTIA

Gripea gaixotasun biriko arrunta da, pertsona osasuntsuengan aparteko ondorio kaltegarriak ez duena. Tentuz jokatu beharra dago, baina alarrik ez du sortu behar, baldin eta gaixotasun kronikoa dutenek hartzen ez badute behintzat. Komenigarria da ondokoak gogoan hartzea:

Larrialdi zerbitzuetara kasu larrietan bakarrik jo • Osasun zerbitzuetako larrialdietara behar baino askoz gehiago jotzen da, are gehiago izurritea agertzen denean. Gripe garaia heltzen den aldioro larrialdi zerbitzuek gainezka egiten dute eta behar bezalako zerbitzua eskaintzea ezinezkoa gertatzen da kasik. Horregaitik, behar dutenek beharrezko artatzea jaso dezaten, kasu arinetan herriko osasun zentroetara jo behar da, ohiko medikuarengana.

Zein kasutan izan daitekeen gripea arriskutsua • Desberdina da oso gripearen eragina pertsona osasuntsuengan eta patologiaren bat dutenengan. Bihotzeko edota biriketako patologiak edota beste antzeko gaixotasun kronikoak dituztenek gripea hartzen badute haien osasun egoera deskonpentsatu egiten da, eta maiz, ospitalera jo behar izaten dute. Pertsona helduetan ere, sarri, egoera larrien eragile izan liteke gripea. Udazkenean egiten den txertaketa kanpaina, batipat, pertsona talde horiengana zuzentzen da eta gripeak eragiten duen heriotza tasa gutxitzea du helburu.

Gripearen sintomak • Gripearen sintomak oso erraz atzematen dira. Hauek dira nagusiak: sukar altua (39-40º hel

daiteke); eztul gaiztoa zenbaitetan eta sudur eta bularralde hartuta izatea; gihar eta hezurretako mina eta ahulda-dea. Zenbaitetan botagalea ere eragin dezake. Sintoma ohiko hauek izanez gero, ez dago zertan larritu beharrik. Aste betean desagertzen da gaisoaldia eta aspaldiko etxeko errezeta zaharra gomendatzen dute medikuek: «aspirina eta ohera».

Urtean behin jotzen du • Gripearen birusak urtean behin jo ohi du. Oso arraroa izaten da gaixotasun hori negu batean bitan izatea. Gainerantzekoak katarroak izan ohi dira, maiz gripearen sintoma antzekoak izaten dituztenak. Katarroak, normalki, eztula gehiago eragiten du baina ez du hain sukar altua sortzen.



EDURNE KOCH

Osasun zentroetako larrialdi zerbitzuetan hasiak dira mugimendu handia nabaritzen; litekeena da datozen egunetan gainezka egitea gripearen eraginez.